

פרשת ויחי

י"ז טבת תשפ"ד
שנה ט"ו גליון תרצ"א

עטרת שלוש

קול קאמרנא 0747962080

עלון שבועי שע"י מוסדות קאמרנא באדה"ק • בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א • עיה"ק ירושלים ת"ו

יעקב תיקון חלק ג"ע בחטא אדה"ר

יש לפרש על פי מה דאיתא בזה"ק (ח"ג קיא): שאדם הראשון עבר על ג' עבירות ע"ז ג"ע ושי"ד, וכל אחד מהאבות הקדושים תיקנו חלק מהחטאים האלו, שאברהם אבינו תיקן ע"ז, ויצחק אבינו תיקן שי"ד, ויעקב אבינו תיקן ג"ע עיי"ש. ועיקר התיקון היה ע"י יעקב אבינו ע"ה, כי שופריה דיעקב מעין שופריה דאדם הראשון (כבא מציעה פד.).

יוסף היה שותף לחלקו של יעקב בתיקון של ג"ע בחטא אדה"ר

והנה יוסף הצדיק היה לו חלק בתיקון של יעקב אבינו בחטא של אדה"ר, כמו שפרש"י שהיה יוסף זיו איקונין של יוסף דומה ליעקב וכו', וכמו שאיתא בזה"ק (וישב קפב): שיוסף הוא בחינת מילוי הוא"ו של יעקב אבינו, שהוא בחינת ו' משם הוי"ה, וז"ל: 'אלה תולדות יעקב יוסף' כמה דאתמר דכל דיוקנא דיעקב הוה ביה ביוסף, וכל מה דאירע להאי אירע להאי, ותרווייהו כחדא אזלי. ודא הוא רוא דאת ו"ו דאזלי תרווייהו כחדא, בגין דאינון רוא חדא ודיוקנא חדא עיי"ש. נמצא מזה שיוסף הצדיק היה שותף לחלקו של יעקב בתיקון של חטא אדה"ר. ולכן ירדו בני ישראל בגלות מצרים ערות הארץ (לעיל מב ט) ששם הוא עיקר התיקון של חטא של ג"ע.

יעקב היה במצרים י"ז שנים לכירור הטוב מהרע שבעולם

וזהו ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה שהוא בגי' טו"ב שהוא בגי' שם אהו"ה היוצא

מר"ת א'ת ה'שמים ו'את ה'ארץ שבו נברא העולם, כמו דאיתא בזה"ק (ח"א רנא). שבשם אהו"ה ברא הקב"ה את העולם, שהוא גושפנקא דחתים ביה שמיא וארעא. שהקב"ה ברא את העולם שיהיה כולו טוב בלי שום תערובת רע. אבל אח"כ כשאדם הראשון חטא בעה"ד כתוב 'ותרא האשה כי טוב העץ למאכל' (בראשית ג ו), שבכל עצי הגן היה יכול לאכול כי היו כולו טוב, אבל עץ הדעת שהיה מעורב בו טוב ברע היה אסור לו לאכול, כדי שלא יערב בעולם טוב ברע, אבל השטן גירה בחוה שגם העה"ד הוא ג"כ טוב, ועי"ז נתקלקלה כל הבריאה כולה ונתערבה רע בטוב, וזה היה החטא הראשון בעולם, ומוזה נמשכים כל החטאים בעולם. ועל זה בא לרמוז הכתוב שיעקב אבינו היה במצרים שבע עשרה שנה שתיקון חלקו בחטא אדה"ר שפגם בעולמות ועירבם טוב ברע.

יעקב חי קמ"ז שנים לתיקון הצלם של אדה"ר

ויהי ימי יעקב שני חיי שבע שנים וארבעים ומאת שנה שתיקון יעקב אבינו גם חלק בצלם האלקים של אדה"ר שנברא בצלם כמ"ש 'ויברא אלהים את האדם בצלמו בצלם אלהים ברא אתו' (לעיל א כו), שהוא שם אהי"ה כזה אל"ף ה"א יו"ד ה"ה בגי' שבע שנים וארבעים ומאת שנה.

יעקב אמר ליוסף שישבע 'תחת ירכי' שימשיך תיקון ג"ע

ויקרבנו ימי ישראל למות ויקרא לבנו ליוסף ויאמר לו אם נא מצאתי חן בעיניך שים נא ידך תחת ירכי ופי' התרגום יונתן שוי כדון אידך בגזירת מהולתי, היינו שתמשיך להשלים ולתקן חטא אדה"ר

ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה ויהי ימי יעקב שני חיי שבע שנים וארבעים ומאת שנה. ויקרבנו ימי ישראל למות ויקרא לבנו ליוסף ויאמר לו אם נא מצאתי חן בעיניך שים נא ידך תחת ירכי ועשית עמדי חסד ואמת אל נא תקברני במצרים (מז כח-כט).

של ג"ע שאתה שותף בחלקי לתיקון כנ"ל. כדי שאל נא תקברני במצרים שלא אצטרך להישאר במצרים לתקן החטא של אדה"ר.

יעקב לימד ליוסף לתקן הניצו"ק שנפלו מג"ע ע"י שם מ"ב

ויאמר יעקב אל יוסף אל שדי שהוא תיקון היסוד ג"ע בחינת שם שד"י (זה"ק ח"ג רפג). נראה אלי בגי' בגי' שם מ"ב המעלה כל הניצוצות הקדושים, כמבואר בפע"ח (ברייתא הספר) שלעולם אין שום יכולת לעלות שום עליה, אלא בכח שם מ"ב, והוא המעלה כל עליות שבעולם. היינו שיעקב אבינו לימד לבנו יוסף שהוא שותף בחלקו, איך תוכל להמשיך לתקן לעלות הניצו"ק שנפלו ע"י חטא של ג"ע מאדה"ר.

אפרים ומנשה כראובן ושמעון כי אתה משורש נשמותי

ולכן נפתח שני בגי' הנוגדים לך בארץ מצרים עד באי אליך מצרימה לי הם אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי כי אתה נחשב כמוני בשורש נשמותי בתיקון חטא אדה"ר של ג"ע, ולכן אפרים ומנשה נחשבים לבניי כראובן ושמעון ושאר השבטים.

רעוא דרעיון תשפ"ג לפ"ק

עטרת פז

אמרות טהורות מרבתינו זי"ע

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל יוֹסֵף אֵל שְׂדֵי נְרָאָה אֱלִי בְּלוּי בְּאֶרֶץ כְּנָעַן
וַיְבָרֶךְ אֹתִי (מח ז)

יש לדקדק הלשון 'אל שדי נראה אלי בלוי' שמשמע שרק אז ולא קודם לכן, וזה אי אפשר לומר. ואפשר לומר שאיתא בספרים הקדושים, שעיקר תכלית האדם הישראלי צריך להיות בבחינת 'ונחנה מדה' (שמות טז ז), שהוא בחינת ענווה. שזה מצאנו אצל משה רבינו, שלא שבחו הבורא עולם רק בבחינת ענווה, כמו שכתוב והאיש משה עניו מאד מכל האדם (במדבר יב ג). וכמו"ש בגמרא בחולין פרק גיד הנשה (דף פט ט), נתתי גדולה לאברהם ואמר ואנכי עפר ואפר (בראשית יח כז). נתתי גדולה למשה ואחריו ואמר ונחנה מדה (שמות טז ז), ונתתי גדולה לדוד ואמר ואנכי תולעת ולא איש (תהלים כב ז). אבל לאוה"ע אדרבה נתתי גדולה וכו'. וזה שפירשתי מאמר הכמו"ל (בבא מציעא קד ט), אתם קרויין אדם ואין עובדי כוכבים קרויין אדם. ואמרת הטעם כי אתם הישראלים יכולים להקרא 'אדם' שבגימטריא מ"ה שהוא מדת ענוותן, ולא עובדי כוכבים שלא יכולים לאהזו במדת ענה.

וזהו פירוש הפסוק, שזה היה הצוואה שנתן יעקב לבניו, הגם שאמר זה רק ליוסף, אבל הוא היה המלך והיה יכול

לומר לשאר אחיו בני יעקב אביו, 'ויאמר יעקב אל יוסף אל שדי נראה אלי בלוי' בגימטריא מ"ה, שרק ע"י בחינת 'מדה' זכיתי ש'אל שדי נראה אלי'. ולכן 'ויברך אתי', על כן אבקש ממך שתהיה ג"כ בבחינת 'מדה', ואז יוכל להשרות השכינה כביכול עליך, וגם יברך אותך. השם יתברך יעזור לנו שיהיה על צד היותר טוב, אמון כן יהי רצון.

'מעשה שלום' מרבינו שלום מקאמרנא

וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּאמֶר מִי אֵלֶּה (מח ח)

משמע מכאן שראה ממש את בני יוסף, ובזמן הזה כתיב תיכף אח"כ ועני ישראל כבדו מזקן לא יוכל לראות (שם י), אלא ודאי נתרץ בדברי רש"י וזה"ה שאמר ביקש לברכם שאז היה רוח הקודש מאד לו, לזה ראה אותם ממש וכשראה שהשכינה נסתלק ממנו לפי שעתיד וכו' ע"ש, לזה כתיב אח"כ ועני ישראל כבדו מזקן לא יוכל לראות, בראיה רוחני כמקדם.

'בן בית' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא

וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אָבִיו לֹא כֵן אָבִי בִּי זֶה הַכֹּהֵן שֵׁים יְמִינִךְ

עַל רִאשׁוֹ (מח יח)

שמעתי מאמאמר"ר [רבינו יצחק אייזיק מקאמרנא] וזה"ה פירוש על פסוק כי הגוים האלה אשר אתה יורש אותם אל מעוננים ואל קוסמים ישמעו ואתה לא כן נתן לך ה' אלקיך (דברים יח יז). כלומר אמרו רז"ל (מועד קטן טז טז) צדיק מושל

ביראת אלקים (ש"ב מג ג) וכל מה שהצדיק גזר, הקב"ה מקיים ואומר כן. וכל מה שהקב"ה גזר, הצדיק מבטל ואומר לא, שאינו רוצה בגזירה זו כעודע. לזה אמר הכתוב כי הגוים האלה אשר אתה יורש אותם אל מעוננים ואל קוסמים ישמעו ומתפללים להם, אבל אתם בני ישראל הקדושים שיש בכם כח של הצדיק הדור אמיני שיכול לבטל כל הגזירות רעות שבעולם ואומר לא, ומה שהוא גזר הקב"ה מקיים ואומר כן ומקיים את דבריו, אם כן למה לכם להלוך אחר הגוים האלה, אלא דייקא טוב יותר לכם להדביק בצדיק הדור עד כאן. ודברי פי חכם חן.

לפי זה נמצא שזהו גם כן מה שאמר יוסף לאביו, ויאמר יוסף אל אביו לא כן אבי, שים בידך כח 'לא' ו'כן', כשאפילו הקב"ה גזר על מנשה שיהיה בניו לא טובים כל כך כמו בניו של אפרים, אבל יודע אני שיש בדך כך 'לא' ו'כן', אפילו כשהקב"ה גזר אותה יכול לבטל ויהיה למנשה גם כן בניו טובים עוד יותר מאפרים כי זה הבכור, ומה שאתה תגזור טוב על מנשה כן יקיים הקב"ה את דבריך, ושים ימינך על ראש מנשה והקב"ה בודאי יקיים ויאמר כן, כי כן הוא תמיד מה שהצדיק גזר הקב"ה מקיים ואומר כן, אעפ"כ כתיב וימאן אביו וגו'.

'בן בית' מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא

תלוי בארון הקודש סוד הלב, ודי למשכיל, כי דברים רמים הם כבשנו של עולם עמוקים מני ים, וגלית טפח לכסות אלפים.

ולכן זה ידוע לנו, שרבי שמעון בן יוחאי לא היה תלוי בשיעור קומה בלב, אלא בעינים עליונים, לכן לא יהיה חלילה בענין דבריו לקיים אמיני לגאולה כללית, כי לא היה מדבר אלא מבידור של נעוצי נשמתו התלויין בשרשו. כי מי שהוא תלוי בלב, ויודע עיקר זמן הגאולה, לזה אסור לגלות, כי הקב"ה כיסה והוא יגלה, אלא מי שהוא תלוי בשאר אברים מותר לגלות, כיון שאינו מגלה הכלליות אלא פרט נשמתו.

ולכן בני, לא יהיה בעיניך שום חילוק בין אותו רגע שאתה עומד בה בכל עת, בין שנת ת"ר בין שנת תר"ג, אשר אז נאמר (ישעיה לה ו) 'ותר"ן לשום אלם', ובאם שיעלה בלבך שום צפיה דוקא לאיזה זמן, כפרת בהש"ת ובעיקר הזה, לכן הזהר מאוד כי כבר אוצרות מתוקים גליתו לך אמינים, מה שקבלתי והורית משהשמים.

'דרך אמונה' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

עטרת חכמים

עיונים וביאורים מרבתינו זי"ע

וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל בְּנָיו וַיֹּאמֶר הֲאִסְפוּ וְאָגִידָה לָכֶם אֵת אֲשֶׁר יִקְרָא אֶתְכֶם בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים (מט א)

פרש"י בקש לגלות את הקץ, ונסתלקה ממנו שכינה, והתחיל אומר דברים אחרים. ומה שכתב הרמב"ם (פירוש המשניות סנהדרין פ"י מ"א) 'ולא ישים לו זמן' מתי יבוא משיח. הנה בני ואחיי ורעי, יצאתי להשכילך בינה. כי מה שתמצא בדברי זוהר זמן ועת וקץ, כגון שנת ת"ח, שהיה מדה שהיה, וכגון שנת ת"ר. ובודאי הרב רבינו מרן האלהי רבי שמעון בן יוחאי, לא יעבור חלילה על עיקר מדברי תורה ליתן לו זמן. אע"פ שכתב ברוח הקודש, מי נתן לו רשות, הקב"ה מכסהו ואתה מגלהו.

אלא דע בני, שבית המקדש הוא ציור כל העולמות וציור איברי אדם, כגון ארון וכפורת הוא הלב וכיוצא בזה. וכל צדיק וצדיק, כשמזכך אברי נשמתו עם כל התלויין בשרוש נשמתו, ככה בונה בבית המקדש ובירושלים, כי 'בונה ירושלים ד' (תהלים קמז ב) לשון הוה, שבכל עת זמן בונה.

ולמשל, כשהצדיק תלוי באיזה אבר, ורואה ברוח קדשו שבשנה זו יודרך כל אברי נשמתו התלויין בו, וכשם שנודככו אברי נשמתו, ככה נבנה בית המקדש 'בימיו', במדותיו הנודככין בתכלית הזיכוך, ועל סוד זה רמז הגמרא (יהושלמי יוצא א א) 'כאלו חרב בימיו', ודי למשכיל. ולכן צופה ברוח קדשו, שבשנה זו יהיה גאולה, אבל אינו גאולה כללית אלא בפרטיות לכל שרשי נשמתו. אם הוא תלוי בעינים, אזי נתקן בבית המקדש 'עינין בריכות בחשבון' (שה"ש ז ה), וכיוצא בזה בקומת השכינה, ודי בזה למשכילים, כי הם סוד כבשנו של עולם.

ומי שהוא תלוי בלב, כשזוכה לראות ברוח קדשו סוד הגאולה, יכול לידע גאולה כללית. כי כמו שהלב מרגיש צער כל אברים, והוא מלך עליהם, כך כל זמן שלא יהיה גאולה כללית לכל אברים, הלב מרגיש צער, ולכן לא יהיה אפילו גאולה פרטיות לאותן הנשמות התלויין בלב. עד שיהיה גאולה כללית לכל ישראל, ולכן אותן התלויין בלב כשצופין ברוח קדשם זמן הגאולה, יכולין לידע גאולה הכללית, זמן ורגע של גאולה אמיתית כללית לכל העולם. והוא סוד 'ללבי גליתי ולאבריי לא גליתי' (סנהדרין צט ט), אע"פ שהם צופים ברוח קדשם, אינו אלא פרטיות, והלב יודע הכלליות, כי הלב מרגיש צער כל הגוף. ולכן כעת זמן איחור גאולתנו

הרה"ק רבי צבי אלימלך בן רבי פסח שפירא זצ"ל מדינוב בעל הבני יששכר ח"י טבת תר"א

תולדותיו

נולד בערך שנת תקמ"ג לאביו ר' פסח לנגוס הממונה כפי כל ר' פסח יאוארניק על שם עירת מגוריו יאוארניק שבגאליציע, ולאמו איטא בת עלקא, הסבתא עלקא היתה אחותו של הרבי ר' אלימלך מליז'ענסק בעל הנועם אלימלך זיע"א. לפני שנולד להם בנם ר' צבי אלימלך היו הזוג אצל דודם הרבי ר' אלימלך, ואמר להם: עתידין אתם להוליד בן אשר יאיר את עיניהם של ישראל בתורתו ובקדושתו, ובתוך הדברים ביקש גם כן מהם שיקראו את בנם שיולד להם על שמו אלימלך. כשנולד להם בנם בשעה טובה זכרו את בקשת דודם שיקראו אותו על שמו, אך מפני שאין נוהגין ליתן שם על אדם בחייו, הוסיפו לו גם כן את השם צבי, ויקרא שמו בישראל צבי אלימלך, כאשר שמע הדוד הרבי ר' אלימלך כי הוסיפו לו גם כן את השם צבי, הפטיר ואמר: הצבי אינו מלך (א הירש איז ניש קיין מלך), ועם כל זאת זה הקטן גדול היה ויאר בתורתו ובקדושתו בעולם. בהיותו כבן ארבע שנים זכה להיות פעם אחת אצל דודו הגדול, ואמר עליו דודו: אל הנער הזה התפללתי, וכל ימיו זכר מאז את צורת דודו הקדוש. הילד צבי אלימלך ניכר בו כבר מילדותו את כישורנותו הברוכים ותפיסתו המיוחדת, בהיותו אך ורק כבן שבע שנים ידע כבר את המחזור בעל פה, ומאז לא היה מתפלל מתוך הסידור, והיה זוכר את כל התפילות מכל מעגל השנה על בוריו בלי שום מכשול. בהגיעו לפירוק הקים את ביתו עם בתו של הני גיד ר' שמואל מטשטוש, ומסופר שבהיותו סמוך על שלהן חמיו לא היה אוכל מהשחיטה של השוחט מאותו העיר אע"פ שהיה מפורסם לאדם כשר, בהפסיו: כי השוחט אינו מוצא חן בעיניו, ולאחר זמן אכן נתגלה קלונו בעיר שאין תוכו כבדו ורחוק הוא מיראת שמים.

גלוי אליהו

בעודו בילדותו זכה לגלוי אליהו הנביא ז"ל, ומעשה שהיה כך היה כפי אשר סיפר רבינו הגה"ק רבי חיים יעקב מקאמורנא זיע"א: אביו רבי פסח יאוארניק היה החוק מאוד בפרנסתו ונסע אל עיר אחת רחוק ממקום מושבו להיות מלמד דרדקי לבניו של אחד מבעלי הבתים בעיר, אותו בעל הבית היה צר עין ולא היה נותן לעניים לדרוך על מפתן ביתו, ורבי פסח שהדבר הציק לו מאוד הציע לבעל הבית שייתן להם צדקה וינכה מחשבון השכר שצריך לשלם לו, לקראת חג הפסח רצה פסח לשוב לביתו ונגש אל בעל הבית וביקש ממנו את שכר המלמדות של זמן החורף, הלה פתח את פנקסו והראה לו כי לא נותר לו כלום משכרו שהחילק הכל לעניים כאשר צוה לו, ולא עוד אלא שהחילק יותר והוא עוד חייב לו לשלם לו, בפחי נפש ובידיים ריקות חזר רבי פסח לעירו, ומרוב בושה לא נכנס לביתו אלא מיד התיישב ללמוד בבית המדרש, ראווה בנו הילד צבי אלימלך ומיד הלך לבשר לאמו והלכה בשמחה וקנתה בהרחבה אוכל לחג כסבורה שבעלה הביא עמו סכום שכר המלמדות, כשראו בני הבית שמתבושש לבוא שלחו הילד צבי אלימלך לבית המדרש לשואלו מדוע אינו בא הביתה, בלב כבד נגרר רבי פסח עם בנו לעבר ביתו כשבלבו פועם מה יגיד לבני ביתו, כאשר הלכו ברחוב עברה לידם כרכרה ולפתע הבחינו שהאדם היושב בעגלה זורק הפץ

מהעגלה, ונגשו לראות מה זרק מהעגלה ויראו שזרק ארנק מלא זהובים, מיד רץ רבי פסח אחר עגלה וזעק לו: אדוני נפל לך ארנק מהעגלה, באותו רגע שהחל לרוץ אחר העגלה ראה שהסוסים הגבירו את מהירותם במהירות גדולה עד שנעלמה לגמרי מנגד עיניו, הבין רבי פסח שמן השמים העידו לו הכסף בעבורו, גם מצא שם בדיוק אותו הסכום שהיה צריך לקבל מיד בעל הבית, באותו השנה בליל התקדש חג ליל הסדר כשהילד צבי אלימלך פתח הדלת באמירת 'שפוך חמתך', פרץ בקריאה: אבא הנה האיש אשר זרק את הארנק.

בעל רועי החסידות

היה מסתופף רבות אצל הרה"ק רבי מנחם מנדל מרימניב זצ"ל, והיה לתלמידו המובהק ומביא רבות בספריו אמרות טהורות ששמע בשמו. גם היה פעם אחת אצל המגיד הקדוש מקאמורנא זצ"ל, כפי שידוע המעשה שרבו הרמ"מ מרימניב הפליא פעם אחת בגודל מעלת המגיד, ואמר: מי שהי בדורו צריך לחזות בנועם וזו קדשו, מיד נטל את תרמילו ויצא לדרך לבית המגיד, כשהגיע לקאמורנא נכנס מיד לבית המגיד וקהל גדול היו שם בביתו ולא היה יכול לראות את פני המגיד, נשען רבי צבי אלימלך על מקלו להגביה את עצמו לראות פני המגיד, כשראה את המגיד קרא אליו המגיד: בראיה בעלמא קני. כמו"כ היה אצל החוזה מלובלין זצ"ל, ועל נסיעתו לחוזה מסופר שפעם אחת הגיע אליו אדם אחד שיכתוב לו קווטל שנוסע הוא אצל החוזה מלובלין, בהגיעו אצל החוזה שאלו החוזה: מי כתב לך את הקווטל, אמר לו: הרב מריביטש זצ"ל, אמר לו החוזה: כשתחזור לעירך תמסור לרבך שיבוא לכתוב ודפיץ אני לראותו, ומאז נוסע לשם נעשה לאחד מבני התבריא קדישא דשם. כמו"כ היה מסתופף אצל שאר צדיקי דורו אשר מהם שאב תורה ועבודה.

רבנות

היה רב בכמה עיירות בישראל, וכל מקום אשר הגיע לשם תיקן בדקי העיר והעמיד הדת על תילו גודר גדר ועומד בפרץ, כיהן בערים: דינוב, מונקאטש, ריבטיטש, לאנצוהט, קולמייא, הולשיין, ברטש, מדוליברין, דובצק. בערך משנת תקע"ה אחרי שנסתלקו רוב רבותיו מנהיגי החסידות ורח שמשו של רבינו, וביתו שבעיר רבנותו האחרונה והראשונה היה עיר דינוב, אשר נהפך לתל תלפיות ואלפים מכל הערים אשר סביבותיו נסעו אליו לשמוע תורתו ותפלותיו העריכות, עצות והדרכה בעבודת השם. בין הבאים להסתופף בצילו היה רבינו קודש הקדשים איש האלקים רבי יצחק אייזיק מקאמורנא זיע"א בעל ה'היכל הברכה', וכפי שמבואר כמה פעמים בספריו הנהגות ותורות משמו. מסופר שפעם אחת היה הגה"ק רבינו רבי יעקב משה מקאמורנא זיע"א עוד בחיי אביו רבינו שר בית הזוהר רבי אליעזר צבי מקאמורנא זיע"א בעיר אחת, ובעל הבית אחד הושיט לו קויטל עם שטר של מאה זהובים שהיה סכום גדול והיה הדבר תמוה בעיניו, וישאלו: למה נתן לו ותניה גדולה כזה, השיב לו בעל הבית: שבלילה הלם חלום וראה רבי עם חסידים, ושאל מי הוא הרבי הזה, ויאמרו לו שהוא בעל ה'בני יששכר', ורצה להגיש

לו קויטל לפרנסה, אמר לו הבני יששכר: מחר יבוא אל ביתך אברך בנש"ק בנו של אחד מצדיקי הדור ותגש לו הקויטל והשטר של מאה זהובים ויברך ואז תצליח ויעלה קרניך מעלה מעלה.

חיבוריו

היה כמעין המתגבר בכתובת חידושי תורה, וצדיקי הדור אמרו עליו שהיה לו השבעת קולמוס, ולאחר הסתלקותו מצאו בביתו חדר שלם מלא בכתבים בכל מכמני התורה, ביחוד נתפרסם ספרו על חדשי השנה 'בני יששכר', ועל קריאת שם בני יששכר מסופר: שכלל יומי החנוכה היה לו הארה מיוחדת יותר משאר המועדים, וכשאמר זאת לרבו החוזה מלובלין ז"ע, אמר לו החוזה: שהוא מנוע שבת יששכר שהם היו הבני בינה שקבעו ימי שמונה שיר ורננים, ולכן זוכה במועד זה להארה מיוחדת. רבינו הגה"ק רבי חיים יעקב מקאמורנא זיע"א חיבב מאוד את ספרי ה'בני יששכר' ודרכו בכתובת חידושי, ובמיוחד חיבב את הספר 'בני יששכר' ובגיל י"ח ידע את כל הספר בעל פה, ודרכו בכתובת חידושי מיוסד על יסודות ספרי הבני יששכר כידוע, וכן היה משגן תמיד מה ששמע מהמורה"ר מבעלזא זצ"ל, שאיתא בסה"ק בני יששכר ששלושה בעלי רוח הקודש מעידים אשר ביומי החנוכה מתגלה אור הגנוז, והסיף ע"ז הכהר"ד ואני אומר שבספר בני יששכר מתגלה גם כן האור הגנוז.

והאמן בה' ויחשבה לו צדקה (בראשית י"ח). והאמן חסר ז"ד [ז"ד הוא בחינת חכמה], כי אמונה אין צריכה להבנות אלא אמונה בפשטות בדביקות ואהבה באלהי אהרן אלהי ישראל (ובדברי הוזהר ומרן האר"י אבל לא בחקירות והבנות אמרתי ואת בשבת העבר ואמר לי שכן פירש הצדיק אור מפלא מוהר"ר צבי אלימלך מדינאב ז"ע.

'היכל הברכה' לרבינו יצחק אייזיק מקאמורנא

זאת תורת הילדת לזכר או לנקבה (ויקרא י"ז). ודבר נחמד שמעתי משם הרב האלקי קדוש ישראל מוהר"ר צבי אלימלך מדינוב זללה"ה, כי אצל צרעת נאמר אחר כל הקרבנות וזאת תורת אשר בו נגע צרעת, ובכאן נאמר ואת תורת אצל עשירה, ואמר הוא ז"ל שמיים שנהרב המקדש ואין קרבן אנו מיימינו בלימוד ונשלמה פרים (חושע י"ג, זמא פ"ג). ועל זה בא הרמז 'זאת תורת' שהתורה הוא במקום קרבן, ולכן לא נכתב אצל דלות, כי בלימוד התורה להשלים הקרבנות אין שייך דלות, אבל הנגעים בשלל מיום שנהרב המקדש ואין זאת תורת אלא כעין קדוש וקבל שכר, ולכן נכתב אחר סוף הפרשה ודפיח"ה.

אוצר החיים' לרבינו יצחק אייזיק מקאמורנא

הסתלקותו

ביום ח"י טבת תר"א עלתה נשמתו השמימה והוא אך כבן נ"ח שנים, ונמנו בעיר דינוב, ודורשי רשומות אמרו ע"ז שהוא כמנין ג"ח המצוות שפירש בספרו 'דרך פקודין', וכפי שכותב בעצמו בספרו 'רגל ישרה' שהנפטר בחודש טבת נדבק בשכינה הקדושה, השאיר אחריו בנו הבכור משולם וזשא"ל שנסתלק בחייו. בנו השני ר' אלעזר מ"מ בלאנצוהט זצ"ל. בנו השלישי רבי שמואל מפרמישלא זצ"ל. בנו הרביעי מ"מ רבי דוד מדינוב זצ"ל.

עטרת החסידות

מספרי רבותינו הקדושים ז"ל

ויאמר יוסף אל אביו לא כן אבי כי זה הקבר
שים ימינך על ראשו: (בראשית מח יח)

צדיק גזר והקב"ה מקיים

שמעתי מאאמרי זלה"ה פירוש על פסוק (דברים יח, יד) 'כי הגוים האלה אשר אתה יורש אותם אל מעוננים ואל קוסמים ישמעו ואתה לא כן נתן לך ה' אלקיך'. כלומר אמרו רז"ל (מו"ק טז): 'צדיק מושל ביראת אלקים' (ש"ב כג, ג), וכל מה שהצדיק גזר, הקב"ה מקיים ואומר כ"ן. וכל מה שהקב"ה גזר, הצדיק מבטל ואומר לא, שאינו רוצה בגזירה זו כנודע. לזה אמר הכתוב 'כי הגוים האלה אשר אתה יורש אותם אל מעוננים ואל קוסמים ישמעו' ומתפללים להם, אבל אתם בני ישראל הקדושים שיש בכם כח של הצדיק הדור אמיתי, שיכול לבטל כל הגזירות רעות שבעולם ואומר לא, ומה שהוא גזר הקב"ה מקיים ואומר כן ומקיים את דבריו, א"כ למה לכם להלוך אחר הגוים האלה, אלא דייקא טוב יותר לכם להדביק בצדיק הדור עד כן. ודברי פיו חכם חן.

לפי זה נמצא שזהו ג"כ מה שאמר יוסף לאביו (בראשית מח, יח), 'ויאמר יוסף אל אביו לא כן אבי', שיש בידך כח ל"א וכ"ן, כשאפילו הקב"ה גזר על מנשה שיהיה בניו לא טובים כל כך כמו בנים של אפרים, אבל יודע אני שיש בכך כח ל"א וכ"ן, אפילו כשהקב"ה גזר אתה יכול לבטל, ויהיה למנשה ג"כ בנים טובים עוד יותר מאפרים 'כי זה הבכור', ומה שאתה תגזור טוב על מנשה כן יקיים הקב"ה את דבריך, ושנים ימינך על ראש מנשה והקב"ה בודאי יקיים ויאמר כן, כי כן הוא תמיד מה שהצדיק גזר הקב"ה מקיים ואומר כן, אעפ"כ כתיב (שם, יט) 'וימאן אביו וגו'.

מן בית' בראשית דף קטו.

לפתוח שער רצון לבטל כל הגזירות

למטה אשר סתור בן מיכאל' (במדבר יג, ג). 'סתור' בסוד שער רצון, לפתוח שער רצון לבטל כל הגזירות, הקדוש ברוך הוא גזר וצדיק ממשיך רצון ואומר לא (עין מו"ק טז): סותר דבריו של הקדוש ברוך הוא ברצונו הפשוט להטיב לברואיו, 'אלהים דבר' גבורות, 'מי' הצדיק 'לא יבא' (עמוס ג, ח), ידבר 'לא' ומבטל. צדיק גזר והקדוש ברוך הוא מקיים ואומר כן. וזהו 'ואתה ל"א כ"ן נתן לך ה' אלהיך' (דברים יח, יד) לבטל כל הוברי שמים, 'ומאותות השמים אל תחתו' (ירמיה י, ב), ואפילו הקדוש ברוך הוא 'ההוא אמר ולא יעשה ודיבר ולא יקימנה' כמבואר במדרש (ב"ר נג). וזהו 'לא כן נתן לך ה' אלהיך', 'לא' עם 'כן' מסור בידך במתנה שתתפוך מ'צרה' ל'צרה', מ'מת' ל'תם', מ'רעש' ל'עשר', מ'דוי' ל'יוד', מ'חרם' ל'מטה'.

לרמ"ח חסדים. וסוד 'אשר סתור בן מיכאל' (מספר) ששים פעמים אה"ה, להתמקות 'ששים גבורים' (שה"ש ג, ז), 'ב' פעמים 'רצון' עם 'תרחם' הידוע.

היכל הברכה' במדבר דף פד.

הצדיק מלביש הדברים ופועל ישועות

הקב"ה גזר וצדיק מבטל (מו"ק טז): גזרונא דליבטל (עי' זוהר ח"א ר"ח). 'שואל' מאת הקדוש ברוך הוא 'כענין' (אבות ה, ז), מלביש הדברים באיזה דבר ובאיזה ענין, כגון אם צריכין לבנים, מספר איזה ענין ישועה שעשה הקדוש ברוך הוא כענין זה וממשיך ישועה. ולפעמים מסתיר הדבר באיזה סיפור בעלמא, וכל זה [הוא כדן] שלא יבינו המקטריגים לקטרג. וזהו 'שואל' ומבקש תפלתו 'כענין' שהוא צריך. ואינו מגלה הענין מפני המקטריגים... אבל מי שזוכה לאין עליון, שואל מפורש, ומשיב מפורש, יהיה לך כך או כן, וכן בכל ענינים. כמו שמצינו ברבי שמעון בן יוחאי.

'נצח חסד' אבות ה, ז

להטריח את קונו

פעם אחת על ידי הפצרות אשה עקרה אחת, וגם הוא [מרח הבעש"ט] היה לו עת דוחק קודם הפסח, והיא הביאה לו בהרחבה, ונתרחב דעתו הקדושה ונשבע לה שיהיה לה בן, והיא היתה אילונית ממש, ועל ידי שעשה זאת להטריח את קונו, שמע כרוז שאין לו חלק לעולם הבא. ושמה הצדיק שמחה גדולה, ואמר עתה בא לי עת ועונה לעבוד את בוראי באמת בכל לבי, כי אחר שאין לי בטחון על עולם הבא. ובקבלה זאת ובעבודה כזאת אמיתות תיקן הכל. ואמר לו רבו אחיה השילוני הנביא שהיה זה לנסיין, ועל ידי שעמד בנסיין זה תיקן הכל.

'נצח חסד' אבות ה, כב

הזירות הצדיק מלווה בלשון גזירה

ויאמר יהוה אלי רב לך אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה' (דברים ג, כו). 'תוסף' מלא וא"ו, דין לחוד, והוא ברזא דצדיק, 'אל תלך בדרך' (משלי א, טו) צדיק גזר והקדוש ברוך הוא מקיים (מו"ק טז): 'צדיק מושל יראת אלהים' (ש"ב כג, ג). וזהו 'אל תוסף' ברזא דיוסף הצדיק 'דבר אלי', והד בקריא 'אל תוסף על דבריו' (משלי ל, ו) לומר שאתה צדיק, שמטען כך העולם ותאמר בדרך גזירה, 'פן יכיתך כך ונכות', ולכן אל תהיה צדיק בעיניך.

'היכל הברכה' דברים דף כג.

הצדיק מבטל גזירות וממתקים

לפעמים גזר גזירה על אדם על כלל ופרט, ואדם הצדיק מתפלל וממשיך רחמים על אנשיו הדביקים בו באמת, יכול להעלות אותם את אנשיו אל השמים והארץ החדשים שברא, ושם לא היה גזירה, ונעשין בריה חדשה ונתבטל הגזירה.

'זהו ח' ח"ב דף רעב.

צדיקים מבטלים כשפים

סיפר לי מורי חמי מו"ה אברהם מרדכי מפינטשוב ז"ל, שהיה בכפר אחד, כומר אחד מכשף גדול, שהיה ממת ילדי ישראל קודם המילה בכשפיו. פעם אחת אירע ברית מילה ליהודי אחד, שהיה דר בכפר הנ"ל, וראה מרחן אלקי [הבעש"ט], שהכומר מכין עצמו להרוג את הילד, ונסע מרחן בקפיצה לשם, ובא שמה עם תלמידיו, קודם הלילה שלמחרתו יהיה המילה, והיהודי כיבדו מאוד.

ואמר מרחן ליהודי, שיסגור הדלת וכל מקום פתוח, ולא יניח אף חור קטן אחד שלא יסתום אותו, ויכין לו מקלות גדולים ועבים, וכשיאמר לו 'הכה', אז יכה בכל כחו. וכשהיה לילה, אז דפק אחד בדלת שפתח לו, ולא רצה היהודי, כאשר ציווה אותו איש האלקים. והלך הכומר בכשפים, והחליף צורתו לתמונת חתול וחיות טמאות, והתחיל לחפור תחת קרקע הבית, וכיון שתחב את ראשו לתוך הבית, אז צוהו מרחן שיכה, והכה אותו היהודי מכות אכזריות הכה ופצוע, עד שנשברו לו יד ורגל, והלך הכומר לביתו. ובבוקר היתה שמחת ברית המילה גדולה מאוד.

ובחודע להכומר, שכל זה עשה לו מרחן, קבל אותו לפני השרים, שיכריחו את מרחן שיתוכח אתו, עד שהשרים הסכימו לו. וקבעו לו זמן, שיעמדו שניהם, וכל אחד יעשה מופת שיתגבר וינצח את חבירו במקלות עם רב.

ונתועדו ביום המיועד, כל השרים והכומרים והמון רב. ואמר לו מרחן: עשה אתה ראשונה מה שתוכל. והכומר הביא כל מיני רוחות ושידין וחיות רעות ונחשים ועקרבים וכל מיני מזיקין, ומרחן לקח מהר את המטה, וחג חוגה סביבו, והוא עמד באמצע ולא (יכול) [יכלן] לעבור המחוגה, עד שהביא עליו חזיר מיער, וכשראהו מרחן, אמר: זה הוא עז פנים גדול. ומיהר ועשה מחוגה בתוך העיגול הראשון, ועבר החזיר בעזותו בשתי ידיו את העיגול הראשון, ולא יכול לעבור [את העיגול השני], וחזר וברח.

וכשראה המכשף, שכל מיני כישוף לא הועילו לו, שיעברו את המחוגה ויזיקו אותו, אמר למרחן: עשה אתה. אמר לו: אני לא אעשה שום דבר, רק אקרא לילדים שהרגת, ויעשו כך נקמה. מיד באו ונאספו עליו ילדים קטנים הרבה מאוד, ונפלו עליו, ולא השאירו ממנו עצם קטן שלם. כן יאבדו כל אויבך ד', אמן.

'מעשה השם' אות יב

שלשה צדיקים יכולין לבטל ולמתק הדינים

ומנין אפילו שלשה' (אבות ג, ו), בחינות בית דין שיש בהם כח לבטל גזירות רעות, ולהמתק כל הדינים מעל כל ישראל בכלל, ולהמשיך רב טוב על כל אותן העומדים לפניהם, שנאמר (תהלים פב, א) 'בקרב אלהים ישפוט', והיה מה שיהיה, שלשה צדיקים יכולין לבטל ולמתק הדינים, וכפי שפוסקין כך יוצא מפי השכינה.

'נצח חסד' אבות ג, ו